

ordninger for ca. 650.000 personer. I dag er ca. 80 pct. af de beskæftigede lønmodtagere omfattet af en arbejdsmarkedspension, og andelen forventes at vokse i de kommende år.

Det er helt centralt at notere sig, at arbejdsmarkedspensionerne er etableret gennem frivillige aftaler på arbejdsmarkedet. Der indgås selvfølgelig aftaler mellem arbejdsmarkedets organisationer, men også ude på arbejdspladserne mellem arbejdsgiver og lønmodtager i form af f.eks. firmapensioner.

Arbejdsmarkedspension er et område, som mange andre europæiske lande har valgt at regulere ved lov. Det har der ikke været behov for i Danmark, og det finder jeg meget positivt. De mange aftaler sikrer et pluralistisk og decentralt system, hvilket må ses som en vigtig forudsætning for bred opbakning om og engagement bag ordningerne.

Jeg anerkender også arbejdsmarkedspensionernes sociale aspekt. Med den store udbredelse sikrer arbejdsmarkedspensionerne en supplerende indkomst til folkepensionen og andre sociale pensioner for brede dele af befolkningen, og endvidere er ordningerne baseret på et solidarisk element. Medlemmerne af en pensionsordning kan opnå samme vilkår uanset helbred, civilstand og køn, og sammen med den overenskomstbaserede, obligatoriske pligt til medlemskab af en pensionsordning beskytter solidariteten personer, som forsikringsteknik betegnes som dårlige eller svage liv.

Regeringen støtter fuldt ud, at arbejdsmarkedspensionsordningerne udbygges, men samtidig er det vigtigt, at der sikres mere åbenhed og demokrati om investeringsbeslutningerne i både livsforsikringselskaber, pensionskasser, ATP og LD.

Ansvar for en meget stor del af Danmarks samlede opsparing varetages allerede nu af pensionsinstitutterne. Pensionsformuerne vil snart runde 1.000 mia. kr., dvs. det samme som værdien af 1 års produktion i Danmark. Det svarer til en pensionsopsparing på gennemsnitlig 200.000 kr. for hver dansker. Pensionsinstitutterne ejer i dag en fjerdedel af samtlige aktier og obligationer, som er noteret på Københavns Fondsbørs, og det er derfor rimeligt at give medlemmerne større indflydelse på, hvordan alle disse midler placeres. Det er jo opsparenes egne penge.

Medlemsengagement, indsigt og indflydelse kan også være et middel til at undgå, at forvaltningen af pensionsopsparernes betydelige mid-

ler fremover koncentrerer hos nogle få professionelle, og større indflydelse vil endvidere give mulighed for mere holdningsprægede investeringer, som det også kendes hos den politiske forbruger.

Jeg vil dog understrege to centrale punkter i lovgivningen, som efter regeringens opfattelse skal fastholdes: For det første reglen om, at pensionsinstitutterne skal søge at opnå det højeste mulige afkast af de foretagne investeringer, og for det andet placeringsreglerne, der sikrer en risikospredning af investeringerne. Begge forhold er af afgørende betydning for at tilgodese opsparens primære formål, det sociale aspekt af arbejdsmarkedspensionerne, nemlig at sikre en så høj pension som mulig.

Regeringen er af den opfattelse, at det først og fremmest er op til arbejdsmarkedets parter, til medlemmerne og til pensionsinstitutterne selv at tage initiativ til mere demokrati. Det er i tråd med aftalefriheden på arbejdsmarkedet og i øvrigt også med høringssvarene. I betænkningen skitseres der mange ideer til, hvordan arbejdsmarkedets organisationer, pensionsinstitutter og medlemmer kan fremme medlemsindflydelsen på pensionsinstitutternes investeringsbeslutninger, og lad mig nævne nogle eksempler.

På kongresser kan der afholdes valg af medlemmer til pensionsinstitutternes, ATP's og LD's styrende organer. Vedtægterne for livsforsikringsselskaberne kan ændres, så en del af bestyrelserne udpeges af medlemmerne, og det gælder i øvrigt i forvejen for pensionskasserne ifølge lovgivningen. I pensionskasserne findes der en række eksempler på, at flertallet af bestyrelsen vælges af og blandt medlemmerne.

Arbejdsmarkedets parter, medlemmerne og institutterne kan også etablere rådgivende investeringsråd i pensionsinstitutterne, og rådet kan vælges af pensionsmedlemmerne. En alternativ mulighed er at afholde vejledende afstemninger om investeringspolitikken blandt medlemmerne. Vi skal dog holde os for øje, at det er bestyrelsen, som træffer de endelige beslutninger om de konkrete investeringer. Lovgivningen placerer jo netop ansvaret for beslutningerne hos bestyrelsen, og det mener regeringen ikke der skal laves om på. Men det udelukker på den anden side ikke, at bestyrelserne involverer medlemmerne i beslutningerne, tager medlemmerne med på råd.

Pensionsinstitutterne kan også fremme den individuelle indflydelse ved investeringspuljer,